

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Talio, Sev Metiens Et Remetiens Mensvra

Stengel, Georg

Ingolstadij, 1650

§. 6. Omnia vitia in seipsa retorqueri, & de superbia auaritiaq[ue] lepidum exemplum.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-52346](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-52346)

Fit sæpe etiam ex hac fabula historia. Quoties enim, qui alterum potando cogit vires & sanitatem, & vitam ipsam perdere, ipse vicissim vino vires, sanitatem, & vitam perdit? Quot enim culullis alterum vrget, totidem ipse vrgetur; raroq; torquet alium merito, qui non & ipse torquetur. Quia ergo par numerus poculorum per vtrumque transit, par etiam plerumq; inuadit vtrumque numerus morborum. *Cui va? cuius partri va? cui rixa? cui fovea? cui sine causa vulnera? cui suffusio oculorum? Nonne his, qui commorantur in vino, & student calicibus epotandis?*

Prou. 23.
29.

§. VI.

Omnia vitia in se ipsa retorqueri, & de superbia auaritiaq; lepidum exemplum.

Accersitum hoc malum stultis stultitiam suam ostendit. Cur enim alterius procurant ebrietatem, si nolunt ipsi inebriari? Cur alteri podagram, chiragram, lippitudinem & assiduas rubentium oculorum lachrymas conciliant; nisi vt, dum ipsi vicissim propinando, velut datatim ludunt, tantundem sibi materiæ affundant, pro lippitudine, & oculorum suffusione acquirenda? Quod etiam in alijs rebus solet contingere. Nam & qui

qui ad duella se prouocant, quid aliud expectant, nisi vt vulnerent, & vulnerentur? Superbus quoque, dum alios despicit, despicitur. Et quisquis odio se ardere ostendit, fit alijs odiosus. Quin & auaritia simili ratione punita stultitiam suam prodit. Fertur Antuerpiæ quidã nimius pecuniarum amator, &, nisi me memoria fallit, opulentus mercator, haud ignobilem ad sese accersuisse pictorem, à quo volebat effigiem suam, ad viuum depingi. In laboris pretium duodecim pepigit Philippæos; sed ea conditione, vt bellè pingeret atque accuratè. Sin autem secus, nihil ei se daturum edixit. Data acceptaque est conditio. Statuto die, sedit mercator, stetit ad tabulam pictor, omnemque operam & artem adhibuit, vt hominis lineamenta ad amissim exprimeret, nec vnum vel in barba, vel in capitis coma pilum imprudens præteriret. Capite satis delineato, cetera corporis domi absoluit. Interea, vt vitia plerumque vitijs repugnant, in pectore mercatoris magnum inter superbiam & auaritiam extitit certamen. Animi tumor gaudebat, quòd se ipsum mercator identidem in effigie sua posset intueri, & egregium illum, diuitemque Eucratem ad-

mirari, si imago coloribus suis absoluta
afferretur. Auarities mirè dolebat, quòd
duodecim Philippæi, sine omni necessitate,
essent profundendi, cùm præsertim merca-
tor, utique longè accuratiùs, & natura
non errante, simulachrum suum in speculo
expressum, quoties vellet, posset contem-
plari. Victa est ab avaritia superbia. Pœ-
nituit eum pepigisse; & tantò magis, quia,
postquam pictor attulit imaginem, quam-
uis omnibus numeris absolutam, ipsi tamè
etiam superbiæ ea non videbatur satis accu-
rata. Siquidem re ipsa mercator longè se-
censuit esse, quàm in ea effigie, pulchriorem.
Quoniam igitur maluit argentum suum,
quàm signum suum domi seruare, irato si-
milis pactum rescidit, prætexens picturam
non esse ex conditione pictam, neq; ad suam
voluntatem, atque adeò à suo vultu diuer-
sam, ut Oedipo opus sit, qui diuinet, cuius
ea sit imago. Pictor, qui non minùs ingeniù
habebat in promptu, quàm penicillum, qua-
si nihil ea re offensus, placatissima voce re-
spondit, haud se idcirco affligi, facilè se id
opus alibi maiore pretio venditurum. Mer-
cator, postquam dixit, de imagine ut face-
ret, quidquid vellet, iussit pictorem cum
tabula

tabula sua bonis auibus domum redire.
Reuersus domum pictor illico penicillum
arripuit, vt imaginem emendaret, merca-
toriꝛue redderet similiorem. Verficolorem
ergo mitram capiti eius imposuit, Cappado-
cemꝛue fecit, quali ferè ornatu stulti solent
incedere, in aulis Principum. E mitra surge-
bant geminæ longæꝛue aures, quales Midæ
appinguntur, aut quales solent esse asino-
rum. Neque carebant appendicibus summæ
aures, quia erant cacuminatæ, vt tintinna-
bulis sonoræ viderentur. His insignibus
condecoratam imaginem in pinacotheca
vanelem exposuit. Quicumque igitur ta-
bernæ propiores transierunt, substebant,
& cuiusnam stulti ea esset effigies, scire cu-
piebant. Neque diu ambigui fuerunt. Ita
enim facies imaginis respondebat exactè
vultui mercatoris, vt ouum ouo similius
non esset. Mouit ea res spectatoribus risum,
manauit in vniuersam ciuitatem fama; per-
uenit rumor etiam ad ipsum mercatorem,
nimirum cum exiguo illius honore ridiculâ
eius imaginem prostitui, cachinnis aspergi,
vno verbo, illum tamquam stultû repræsen-
tari. Surgit mercator & accurrit ad taber-
nam, ac ne diutiùs in argumentum ridiculi
proftet,

proffet, imaginem pariter atque ignominia
suam iam quatuordecim Philippæis lubens
volensq; redimit. Ita quam superbiam aua-
ritiamq; in imagine exercuit, in imagine
luit; pictorq; læsus iniuriam ex æquo pen-
savit.

§. VII.

*Fur, quod alteri conabatur clepere, clepsit
sibi.*

Diuinæ quoque providentiæ iste stilus est,
vt per inexpectatos casus fraus in fraudan-
tem retorqueatur. Duo feruntur vicini
fuisse, quibus vnum erat granarium, in quo
conuectas fruges reponderent, sed non vna
indoles. Vnus enim erat iusticiæ, alter
pecuniæ amans. Hunc igitur auarum subijt
aliquando cupiditas rapiendi frumenti,
quod ad iustum pertinebat, & sanè modi-
cum erat; quemadmodum neq; auari acer-
uus admodum magnus. Ne ergo, per no-
cturnas tenebras, error contingeret, ac sor-
didus ille, ipse sibi, quod suum erat, raperet,
lucente adhuc sole, clam in granarium irrep-
sit, suumq; pallium vicini frugibus super-
iniecit, eo indicio, noctu, frumentum alie-
num deprehensurus. Ita fecit, & abijt. In-
terea tamen & alter voluit, ante diem abe-
ntem,